

необхідно ще, щоб ця спільність була навмисною, щоб вона охоплювалася свідомістю і волею винних [5, 93]. Отже, свідомістю підбурювача охоплюється той факт, що від схиляє виконавця саме до вчинення злочину.

До основних способів підбурювання відносяться: умовляння, підкуп, погроза, примус чи схилення іншим способом. До додаткових: 1) порада, умови, обман, прохання – які можна віднести до такого способу підбурювання, як умовляння, де порада й обман зовні відповідають інтересам виконавця, а умови і прохання – інтересам підбурювача; 2) залякування, що є різновидом погрози; 3) наказ; 4) доручення; 5) заклик. Однак звичайно це також не повний список можливих способів підбурювання, і дане питання має потребу в подальшому рішенні в теорії і практиці кримінального права.

ЛІТЕРАТУРА

1. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. / [О.Ф. Бантишев, П.С. Берзін, Т.В. Варфоломеєва та ін.]; за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – К.: Правова Єдність, 2009. – Т. 1 – 964 с.
2. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / [Ю.В. Александров, В.О. Навроцький, В.І. Осадчий та ін.]; під ред. М.І. Мельника, В.А. Климента. – [3-е вид.]. – К.: Атіка, 2009. – 408 с.
3. Бурчак Ф.Г. Учение о соучастии по советскому уголовному праву / Ф.Г. Бурчак – К.: Наукова думка, 1969. – 220 с. – (Академия наук Украинской ССР Институт государства и права).
4. Гришаев П.И., Соучастие по советскому уголовному праву / П.И. Гришаев, Г.А. Кригер. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1959. – 256 с.
5. Бурчак Ф.Г. Соучастие: социальные, криминологические и правовые проблемы / Ф.Г. Бурчак – К.: Вища школа, 1986. – 208 с. – (Головное издательство издательского объединения «Вища школа»).

УДК 343.234 (477)

ГЕНЕЗА СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Хряпінський П.В., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

У статті з використанням історичного та порівняльно-правових методів досліджуються витоки вітчизняного законодавства, де з'являються спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності та покарання.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, позитивна посткримінальна поведінка, звільнення від відповідальності, покарання або його пом'якшення.

Хряпинский П.В. ГЕНЕЗИС СПЕЦИАЛЬНОГО ОСВОБОЖДЕНИЯ ОТ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье с использованием исторического и сравнительно-правового методов исследуются источники отечественного законодательства, где появляются специальные виды освобождения от уголовной ответственности и наказания.

Ключевые слова: уголовная ответственность, позитивное постпреступное поведение, освобождение от ответственности, наказания или его смягчение.

Khriapinskiy P.V. GENEZA SPECIAL EXEMPTION FROM CRIMINAL LIABILITY / Zaporizhzhya national university, Ukraine

In this paper, using historical and comparative legal methods investigated sources of domestic legislation, where there are special types of exemption from criminal liability and punishment.

Key words: criminal liability, exemption from prosecution, punishment or mitigate.

Спеціальне звільнення від кримінальної відповідальності в кримінальному праві та законодавстві пройшло етапи виникнення, становлення й розвитку. Його сучасний, розвинутий стан є результатом складного історичного процесу усвідомлення суспільством і державою безперспективності боротьби зі злочинністю виключно шляхом примусу і жорстокості кримінальних покарань. Історичний нарис спеціального звільнення від кримінальної відповідальності необхідний передусім для того, щоб усвідомити об'єктивну необхідність й доцільність впровадження в чинне законодавство спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності як одного із дієвих складових протидії певним злочинам та запобігання злочинності в цілому. Кримінальне законодавство пройшло складний шлях, на якому мало місце первісна кровна помста, звичаєве право запорізьких козаків, магдебурзьке та великодержавне російське право [1, 51-52]. О.Ф. Кистяківський зазначав, що в процесі розвитку та змін кримінального права немає нічого безпідставного, немає стрибків та несподіванок. Навпаки, усе в ньому підпорядковане загальному, притаманному усій природі, закону поступового розвитку, за яким одна формація явищ породжується іншою, але де дві крайні формації, не втративши своєї родової схожості, корінним чином різняться між собою [2, 10].

У літературі історія розвитку спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності в кримінальному праві та законодавстві здебільшого досліджувалася з 1917 р. [3, 7-8]. А.А. Піонтковський виділяє наступні періоди або етапи: перший (1917 – 1921 рр.) – коли закладалися основи радянської держави і її законодавства, у тому числі й кримінального; другий (1922 – 1923 рр.) – перша кодифікація радянського кримінального законодавства, створення перших Кримінальних кодексів радянських республік, зокрема КК УСРР 1922 р.; третій (1924 – 1958 рр.) – від створення СРСР до прийняття Основ кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік 1958 р.; четвертий (з 1958 – 1960 рр. до 1991 р.) – після прийняття Основ і кодифікації кінця 50-х – початку 60-х рр. ХХ століття [4, 53]. Завершився цей період саморозпуском федеративного державного утворення – Союзу Радянських Соціалістичних Республік у серпні 1991 р. та появою на його теренах низки незалежних держав, у тому числі, й України.

На сьогодні немає єдності серед українських правників щодо історичної періодизації розвитку кримінального права та законодавства. Так, П.Л. Фріс виокремлює п'ять періодів у розвитку вітчизняного кримінального законодавства. Перший – період Київської Русі і феодальної роздробленості (IX – середина XI ст.ст.). Другий – період козацької держави (середина XVII ст. – середина XVIII ст. – від Богдана Хмельницького до Кирила Розумовського). Третій – період творення Української незалежної держави (1917 – 1921 рр.). Четвертий – період Української РСР (1917 – 1991 рр.). П'ятий – період незалежної України до ухвалення Кримінального кодексу 2001 року (1991 – 2001 роки) [5, 67]. В.П. Козирева виділяє п'ять етапів розвитку кримінального законодавства: а) перший – від Руської Правди XI століття до Литовських статутів – перша половина XVI століття; б) другий – друга половина XVI століття – середина XIX століття; в) третій – друга половина XIX століття – жовтень 1917 року; г) четвертий – радянський період – кінець ХХ століття; д) п'ятий – початок ХХІ століття [6, 7]. Не торкаючись зараз цієї складної та багатогранної проблеми, яка є предметом самостійного дослідження, принагідно зазначимо, що при дослідженні виникнення спеціального звільнення від кримінальної відповідальності слід враховувати органічний зв'язок цього інституту з встановленням кримінальної відповідальності за певне суспільно-небезпечне діяння в кримінальному законі. Поки не здійснено криміналізацію конкретного суспільно-небезпечного діяння законодавцем, не можна впроваджувати, а, відповідно, й досліджувати спеціальний вид звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення цього злочину.

Метою цього дослідження є дослідження спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності та (або) покарання з історичної точки зору, спираючись на пам'ятки кримінального законодавства, що встановлювали кримінальну відповідальність за конкретні, небезпечні для суспільного ладу відповідного періоду, злочини.

Стародавні пам'ятки кримінального законодавства не мали приписів про звільнення від кримінальної відповідальності. У ст.4 Договору слов'ян з візантійцями 911 р. зазначалось, якщо будь-хто вбиває (будь-кого) – русич християнина чи християнин русича, – нехай помре на місці вчинення вбивства. Якщо ж вбивця втече та виявиться заможним, то ту частину його майна, що належить йому по закону, нехай візьме родич вбитого, але і жінка вбивці нехай збереже те, що

належить їй по звичаю. Якщо вбивця виявиться незаможним, і (при тому він втік), то нехай опиниться під судом до тих пір, поки не буде знайдений (якщо ж буде знайдений), то нехай помре [7, 113]. У найважливішій пам'ятці раннього феодального права Руській правді (коротка редакція) заборонні кримінально-правові норми були основними. Стаття 3 цієї пам'ятки передбачала, «аще лик кто кого ударить батоном, либо жердью, либо пястью, или чашею, или рогом, или телесною, то 12 гривне; аще сего не постигнуть, то платити ему, то тут конець» [8, 27].

Перші згадки про можливість спеціального звільнення від кримінального покарання або його суттєвого пом'якшення у разі вчинення певної посткримінальної поведінки знаходимо в Артикулах військових 1715 р. В статті 96 передбачалося, що «ежели кто после своего побега, раскаюсь на дороге, сам возвратится, и добровольно у своего офицера явится, оный по правде живота лишен не имеет быть, однакож ради его имевшего злаго замыслу по состоянию времени и по разсмотрению, шпицрутенами или иным каким наказанием наказать подобает» [9, 344]. В.К. Коломєєв стверджує, що Петро I окремими указами та маніфєстами, здебільшого, оголошував про повне звільнення дезертира від кримінального покарання в разі його добровільної явки з повинною [10, 65]. У розділі XII Артикулів військових «О содомском грехе, о насилии и блуде» передбачалися найсуворіші покарання винним у вигляді страти чи довічного заслання на галери. Утім, у тлумаченні до статті 170 встановлювалось звільнення від покарання в разі «ежели невинной супруг за прелюбодеющею супругу просить будет, и с нею помирится, или прелюбодеющая сторона может доказать, что в супружестве не может телесную охоту утолить, то мочно наказание умалить. Единаковое прелюбодейство також чинится, если холостой с девкою, а за другого сговоренною невестою смешаетца» [9, 360].

Досліджуючи виникнення інституту звільнення від покарання в кримінальному праві України другої половини XVII – XVIII ст.ст., Є. Шаломєєв відмічає, що в цей історичний період примирення винного з потерпілим та його родичами було досить поширеним явищем. Цей правник зазначає, що суди Гетьманщини широко застосовували процедури примирення. Так, у 1693 р. Стародубський суд засвідчив примирення між убивцею та родичами загиблого. У рішенні зазначалось, що вони «того смертного вбивцю Гришка за смертне вбивство пробачили і замирилися». Аналогічне рішення зафіксоване Бориспільським судом у 1656 р.: «Між вбивцею Юськом Рижком та батьком загиблого поєднання відбулося» [11, 136].

У проекті кодексу «Права, за якими судиться малоросійський народ» 1743 р., передбачалася можливість примирення між злочинцем та потерпілим за сприянням обраних сторонами «мирителей» або ж шляхом безпосереднього досягнення взаємоприйнятної угоди. Іноді примирення за допомогою «мирителей» не дозволялося. Наприклад, відповідно до п.10 25 статті Прав однією з причин, за наявності якої примирення не могло відбутися, було здійснення такого примирення без підписів самих сторін або спеціально уповноважених «мирителей», також п.11 статті не визнавав примирення під тиском, не добровільне і таке інше. Аналіз статій Прав свідчить про те, що примирення було підставою не лише звільнення від кримінального покарання, але й обставиною, що пом'якшувала таке покарання. За звичаєвим правом запорізьких козаків нерідко розгляд справи розпочинався з умовляння злочинців відмовитися від «лихих справ», покаятися у вчинених злочинах та принести присягу в Церкві. Так, у 1745 р. загін гайдамаків на чолі з ватажком Охтирою промишляв в степу викраденням худоби в татарських чабанів. З коша були надіслані «нарочні» з пропозицією припинити крадіжки й покаятися в Січовій церкві. Гайдамаки прибули до Запорізької Січі і присягнули в церкві надалі ніякого свавілля не чинити, після чого були прощені товариством [12, 98].

В Укладенні про покарання кримінальні і виправні 1845 року вперше у вітчизняному правовому просторі з'являється поділ кримінального закону на норми Загальної і Особливої частин. В Особливій частині Укладення передбачалось 15 спеціальних норм, які однак не звільняли від кримінальної відповідальності, а лише пом'якшували покарання. Так, у ч.3 ст.320 Укладення встановлювалось, що в разі «составления подложных документов от имени Правительственного сената, когда же он сем добровольно, по собственному побуждению, явится к суду или начальству с повинной в своем преступлении и тем предупредит всякое вредное последствие сделанного им подлога, то повергается лишь заключению в тюрьму на время». Приписи про обов'язкове пом'якшення покарання також передбачалися у випадках

позитивної посткримінальної поведінки винного в підробці документів, штемпелів, печатей (ч.3 ст.322 і ч.3 ст.324 Укладення) [13, 231].

Своєрідним було пом'якшення покарання, що пов'язувалося із часом здійснення винним позитивної посткримінальної поведінки. Так, у ч.1 ст.383 Укладення встановлювалося, що покарання службовця, який привласнив або розтратив ввірене йому майно, пом'якшувалося, «если он прежде открытия сего употребления возвратит сам вполне все самовольно им взятое, присвоенное или растраченное». У ч.2 цієї статті передбачалося вже більш суворе покарання, «если он возвратит, хотя и сам собою и вполне все самостоятельно им взятое или растраченное имущество, но уже после открытия его злоупотреблений». Найсуворіше ж покарання було передбачено в ч.3 цієї статті в разі, «если тот, который добровольно сам собою не возвратит взятого им, присвоенного или растраченного и после открытия его злоупотреблений» [13, 257].

Також, згідно зі ст. 402 Укладення, що передбачала відповідальність за отримання службовою особою хабара, у ч. 2 встановлювалося, «если, однако ж, получивший такою взятку, прежде какого-либо вследствие оной нарушения своих по службе обязанностей объявит о том с раскаянием своему начальнику, то суд может, смотря по обстоятельствам, более или менее уменьшающим вину его и более или менее удостоверяющим в искренности его раскаяния, ограничить его наказание» [13, 277].

Слід окремо відзначити, що саме в Укладенні про покарання кримінальні і виправні 1845 року спеціальне пом'якшення кримінального покарання у випадках здійснення особою визначеного комплексу позитивної посткримінальної поведінки набуло системного характеру. Воно передбачалося в ст.ст.104, 134, 135, 153, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 402, 558, 573 Укладення. У свою чергу це свідчить про відхід російського законодавця від виключно репресивних засобів впливу на злочинність, з одного боку. А з іншого, впровадження в кримінальне законодавство спеціальних приписів про обов'язкове врахування шляхом пом'якшення кримінальної відповідальності та покарання осіб, які добровільно повідомили про вчинений злочин, нейтралізували суспільно-небезпечні наслідки своїх злочинних діянь, співпрацювали із органами правосуддя. Не викликає сумнівів, що в такий спосіб законодавець намагався запобігти вчиненню нових злочинів, попередити настання більш значних суспільно-небезпечних наслідків, стимулювати винних осіб до усвідомлення неприйнятності злочинної поведінки та самовиправлення.

Статут про покарання, що застосовується мировими судьями, від 20 листопада 1864 р., у цілому розвивав закладені Укладенням про покарання кримінальні і виправні 1845 р. положення про звільнення від кримінального покарання в разі здійснення винними щиросердного розкаяння, добровільного відшкодування збитків, явки з повинною тощо. Так, у ст.ст.310, 774, 775 та ін. Статуту про покарання 1864 р. мировим судьям надавалося право пом'якшувати покарання у випадках: явки із зізнанням, щиросердного каюття, добровільної винагороди потерпілому, котрому заподіяно шкоду або збитки [14, 396-419].

У Кримінальному укладенні 1903 р. спеціальне звільнення від кримінальної відповідальності та покарання отримало подальший розвиток. У літературі А.В. Єндольцевою обґрунтовується точка зору, що Кримінальне укладення 1903 р. порівняно з двома попередніми нормативними актами не мало спеціальних видів звільнення від кримінального покарання [15, 19]. Ця позиція, на наш погляд, є безпідставною. У Кримінальному укладенні 1903 р., окремі розділи якого вводилися в дію в 1904-1906 рр., як розширився перелік таких спеціальних випадків, так і урізноманітнилися засоби заохочення (стимулювання) з боку держави до певної позитивної посткримінальної поведінки. Уперше в Кримінальному укладенні знаходить своє закріплення остаточне звільнення від кримінального покарання в разі позитивної посткримінальної поведінки особи. Так, у ч.2 ст.127 Кримінального укладення встановлювалося, що «участнику противозаконного сообщества, статьями 124-126 предусмотренного, донесшему о таком сообществе прежде обнаружения существования оногo, наказание смягчается на основаниях, статей 53 установленных, или же он может быть вовсе освобожден от наказания» [16, 307]. М.С. Таганцев, з цього приводу зазначав, що «співучаснику, котрий своєчасно, тобто раніше викриття організації, сповістив про її існування владі, покарання пом'якшується на підставі ст.53, або, більш того, він звільняється від будь-якої відповідальності. Тобто суд, беручи до уваги ті обставини, за яких умов зроблено таке повідомлення, враховуючи роль, яку обіймав

донощик в організації, може не тільки пом'якшити йому покарання в межах ст.53 Загальної частини, але й зовсім звільнити від покарання» [17, 233].

У разі вчинення злочинів щодо чужого «движимого имущества» у вигляді «тайного или открытого завладения, с целью присвоения», згідно ч.2 ст.574, ч.2 ст.581 та інших, вводилося спеціальне пом'якшення кримінального покарання, якщо винний до проголошення вироку, резолюції або рішення про винуватість, добровільно поверне привласнене майно або іншим чином задовольнить вимоги потерпілого. У ч.3 ст.367 передбачалося звільнення від покарання учасника страйку на заводі, фабриці, майстернях тощо, якщо він на вимогу влади або власника підприємства приступить до роботи [17, 848]. У ч.2 ст.552 встановлювалося спеціальне пом'якшення покарання тим, хто вчинив приховування або привласнення документів чи кореспонденції у випадках, якщо вони до проголошення вироку, резолюції або рішення про винуватість й за умов, що приховуванням або привласненням не завдано шкідливих наслідків, добровільно повернуть вищевказані предмети. Заслужують на увагу ч.2 ст.415, у якій християнин, що вступив у шлюб із нехристиянином, звільнявся від покарання, якщо нехристиянин під час шлюбу прийняв християнство [17, 533; 769].

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що спеціальні види звільнення від кримінального покарання або його пом'якшення виникають практично одночасно з криміналізацією певного суспільно-небезпечного діяння. Першою формою державного реагування на позитивну посткримінальну поведінку винного було пом'якшення покарання, що призначається судом. Згодом, з урахуванням виняткових обставин справи, встановлювалося й повне звільнення від покарання. Законодавцем окреслювалося певне коло позитивної посткримінальної поведінки винного, що набувало значення підстав такого заохочення, а саме: припинення вчинення злочину, добровільна заява про злочин, своєчасність зазначених дій – до наступу суспільно-небезпечних наслідків тощо.

Перспективами подальших розвідок є дослідження спеціального звільнення від кримінальної відповідальності у вітчизняному кримінальному законодавстві радянського періоду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования: [науч. издан.] / [отв. ред. В.Н. Кудрявцев, С.Г. Келина]. – М.: Наука, 1987. – 280 с.
2. Кистяковский А.Ф. Элементарный учебник общего уголовного права. Т.1. Общая часть: [учебн.] / А.Ф. Кистяковский. – Киев: Университетская типография, 1875. – 476 с.
3. Тенчов Э.С. Специальные виды освобождения от уголовной ответственности: [учебн. пособ.] / Э.С. Тенчов. – Иваново: Изд-во Ивановск. гос. ун-та, 1982. – 48 с.
4. Курс советского уголовного права. В 6-ти томах: [учебн.] / А.А. Пионтковский, А.А. Герцензон, Н.Д. Дурманов [и др.] / [под ред. А.А. Пионтковского, П.С. Ромашкина, В.М. Чхиквадзе]. Часть Общая. Т. 1. Уголовный закон. – М.: Наука, 1970. – 311 с.
5. Фріс П.Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми: [моногр.] / П.Л. Фріс. – К.: Атіка, 2005. – 332 с.
6. Козирева В.П. Кримінальні покарання майнового характеру за законодавством України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / В.П. Козирева – Київськ. нац. ун-т внутр. справ. – К., 2007. – 20 с.
7. Хачатуров Р.Л. Мирные договоры Руси с Византией: [моногр.] / Р.Л. Хачатуров. – М.: Юрид. лит., 1988. – 135 с.
8. Хрестоматія з історії держави і права України: У 2 – х томах / За ред. В.Д. Гончаренка. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. Том 1: З найдавніших часів до початку ХХ ст. / Уклад. В.Д. Гончаренко, А.Й. Рогожин, О.Д. Святоцький. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 472 с.
9. Российское законодательство X – XX веков. В девяти томах / [под общ. ред. О.И. Чистякова]. Том 4. Законодательство периода становления абсолютизма. – М.: Юрид. лит., 1986. – 512 с.

10. Коломеец В.К. Положения о явке с повинной в российском законодательстве / В.К. Коломеец // Журнал российского права. – 2006. – № 1. – С. 63-79.
11. Шаломеев Є. Формування інституту звільнення від покарання у кримінальному праві України другої половини XVII – XVIII століть / Є. Шаломеев // Право України. – 2002. – № 11. – С. 135-138.
12. Грозовський І.М. Право нової січі (1734-1775 рр.): [моногр.] / І.М. Грозовський. – Харків: Вид-во Націон. ун-ту внутр. справ, 2000. – С. 98 (108 с.).
13. История отечественного государства и права [учебн.] / Под ред. О.И. Чистякова. Часть II. – М.: Изд-во БЕК, 1996. – 360 с.
14. Российское законодательство X – XX веков. В девяти томах / [под общ. ред. О.И. Чистякова]. Том 8. Судебная реформа – М.: Юрид. лит., 1991. – 496 с.
15. Ендольцева А.В. Институт освобождения от уголовной ответственности: теоретические, законодательные и правоприменительные проблемы: дисс. на соиск. учен степени докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 – уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право и 12.00.09 – уголовный процесс, криминалистика и судебная экспертиза; оперативно-розыскная деятельность / Алла Васильевна Ендольцева. – Моск. ун-т МВД РФ. – М., 2005. – 396 с.
16. Российское законодательство X – XX веков. В девяти томах / [под общ. ред. О.И. Чистякова]. Том 9. Законодательство эпохи буржуазно-демократических революций. – М.: Юрид. лит., 1994. – 352 с.
17. Таганцев Н.С. Уголовное уложение 22 марта 1903 г.: [Неофициальное издание]. С мотивами, извлеченными из объяснительной записки редакционной комиссии. – СПб.: Государственная типография, 1904. – 1124 с.

УДК 343. 211. 2: 343. 272

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРЕДМЕТА ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ.388 КК УКРАЇНИ

Омельяненко М.І., аспірант

Запорізький національний університет

У статті розглянуто питання предмета злочину, передбаченого ст.388 КК України, а саме майна, на яке накладено арешт, або яке описано чи підлягає конфіскації, для більш чіткого та повного розкриття сутності цієї кримінально-правової норми.

Ключові слова: майно, предмет, арешт, опис, конфіскація.

Омельяненко М.И. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ПРЕДМЕТА ПРЕСТУПЛЕНИЯ, ПРЕДУСМОТРЕННОГО СТ.388 УК УКРАИНЫ / Запорожский национальный университет, Украина
В статье рассмотрены вопросы предмета преступления, предусмотренного ст.388 УК Украины, а именно имущества, на которое наложен арест, описано или подлежит конфискации, для более четкого и полного раскрытия сущности этой уголовно-правовой нормы.

Ключевые слова: имущество, предмет, арест, опись, конфискация.

Omel'yanenko M.I. SOME ASPECTS OF THE SUBJECT OF THE CRIME PROVIDED BY ARTICLE 388 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE / Zaporizhzhya national university, Ukraine

In article questions of a subject of the crime provided by article 388 of the Criminal code of Ukraine, namely property which arrest is put are considered, is described or is subject to confiscation, for more accurate and full disclosing of essence of this criminally-rule of law.

Key words: property, a subject, arrest, the inventory, confiscation.

З огляду на бланкетний характер досліджуваних кримінально-правових норм, в окремих випадках для правильної кваліфікації злочинів проти правосуддя, співробітникам